

روش تدریس

ایفای نقش

مؤلفان:

حافظ شایگان

فاطمه سرفی

سرشناسه : شریفیات، حافظ، ۱۳۵۸ -
 عنوان و نام پدیدآور : روش تدریس: ایفای نقش / مولفان حافظ شریفیات، فاطمه شریفی.
 مشخصات نشر : زنجان: تخت سلیمان، ۱۳۹۷.
 مشخصات ظاهری : ۲۷۸ ص.: جدول، نمودار.
 شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۸۰۷۰-۰۳-۳
 وضعیت فهرست نویسی : فیبا
 یادداشت : کتابنامه.
 موضوع : تدریس -- ایران -- نمونه پژوهی
 موضوع : Teaching -- Iran -- Case studies
 موضوع : تدریس اثربخش -- ایران -- نمونه پژوهی
 موضوع : Effective teaching -- Iran -- Case studies
 موضوع : تدریس -- ایران -- روش شناسی -- نمونه پژوهی
 موضوع : Teaching -- Iran -- Methodology -- Case studies
 موضوع : شاگردان ابتدایی -- ایران -- نمونه پژوهی
 موضوع : School children -- Iran -- Case studies
 شناسه افزوده : شریفی، فاطمه، ۱۳۵۸ -
 رده بندی کنگر : LB۱۰۲۵/۳/ش۴۳۹۹ ۱۳۵۰
 رده بندی دیویی : ۳۷۱/۱۰۳۰۱۵
 شماره کتابشناسی ملی : ۵۳۴۸۰۹۲

انتشارات تخت سلیمان، زنجان - انصار ۴ - بابین بوستان ۱۶ و ۱۷ تلفن ۰۹۱۳۷۴۰۸۶۶

عنوان کتاب : روش تدریس ایفای نقش
 پدید آورندگان : حافظ شریفیات، فاطمه شریفی
 ناشر : انتشارات تخت سلیمان ۰۹۱۳۷۴۰۸۶۶
 سال و نوبت نشر : اول/۱۳۹۷
 قطع : وزیری
 تعداد صفحات : ۲۷۸
 تیراژ : ۱۰۰۰ جلد
 شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۸۰۷۰-۰۳-۳
 چاپ و صحافی : نگارش
 قیمت : ۲۵۰۰۰۰ ریال

حق چاپ برای مؤلفان محفوظ است.

فهرست مطالب

۱۱	چکیده:
۱۱	فرضیه اصلی:
۱۱	فرضیه‌های فرعی:
۱۵	پیشگفتار

فصل اول کلیات

۲۰	بیان مسئله
۲۴	اهداف
۲۴	اهمیت و ضرورت پژوهش
۲۶	سؤال‌ها
۲۷	فرضیه‌ها
۲۸	متغیرها
۲۸	تعریف مفهومی و عملیاتی، واژه‌ها و طلاحات

فصل دوم مبانی نظری و پیشینه تحقیق

۳۶	مقدمه
۳۸	مبانی نظری تحقیق
۳۸	اهمیت پیشرفت تحصیلی:
۳۹	تاریخچه آموزش و پرورش
۳۹	نخستین آموزگاران
۴۰	مفهوم تدریس
۴۱	مفهوم یادگیری
۴۱	یادگیری و کاربرد آن در تدریس
۴۱	تفاوت تدریس و یادگیری
۴۲	ارتباط بین تدریس و یادگیری
۴۳	مقایسه تدریس فعال و غیر فعال
۴۴	روش‌های سنتی و نوین در فرایند یاددهی یادگیری
۴۵	روش تدریس در مکاتب فلسفی
۴۵	طبیعت گرایی:
۴۵	واقع گرایی:

۴۶	وجودگرایی:
۴۶	عمل گرایی:
۴۷	پست مدرنیسم:
۴۷	فلسفه تحلیلی:
۴۷	فلسفه اسلامی:
۴۸	مکتب اصالت ساخت:
۴۹	روش تدریس در نظریه های تربیتی:
۴۹	ماهیت گرایی:
۴۹	پارادگرایی:
۵۰	پیشرفت گرایی:
۵۰	بازسازی گرایی:
۵۱	نظریه اسلام:
۵۱	نظریه نقادی:
۵۱	روش تدریس از نظر مریبان علیم تربیت:
۵۱	سقراط (۳۹۹ ق.م - ۴۷۰ ق.م):
۵۲	کمینیوس (۱۶۷۰-۱۵۹۲):
۵۳	جان لاک (۱۷۰۴-۱۶۳۱):
۵۳	اسپنسر (۱۹۰۳-۱۸۲۲):
۵۳	برتراند راسل (۱۹۷۰-۱۸۷۲):
۵۳	ژان ژاک روسو (۱۷۷۸-۱۷۱۲):
۵۴	ادوارد کلاپارد (۱۹۴۰-۱۸۷۳):
۵۵	کیل پاتریک (۱۹۶۵-۱۸۷۱):
۵۵	جان دیویی (۱۹۵۲-۱۸۵۹):
۵۵	مارتینی بویر (۱۹۶۵-۱۸۷۵):
۵۶	فرانسیس بیکن (۱۵۶۱-۱۶۲۶):
۵۶	امانوئل کانت (۱۸۰۴-۱۷۲۴):
۵۶	پستالوزی (۱۸۲۷-۱۷۴۶):
۵۷	هربارت (۱۸۴۱-۱۷۷۶):
۵۷	فروبل (۱۸۵۱-۱۷۸۲):
۵۸	ژان پیاژه (۱۹۸۰-۱۸۹۶):

۵۸	فلسفه تربیتی اسلام
۵۹	ابن خلدون
۵۹	استرنبرگ:
۶۰	پراتون و هلیز:
۶۰	امرسون (۱۸۸۲-۱۸۰۳):
۶۰	طبقه بندی روش های تدریس
۶۱	روش سستی تدریس
۶۱	روش فعال تدریس
۶۲	روش حفظ و تکرار:
۶۳	محدودیت های روش تدریس حفظ و تکرار
۶۳	محدودیت های روش تدریس حفظ و تکرار
۶۳	روش تدریس توضیحی Expositivyteoching
۶۴	انواع توضیح دادن
۶۴	روش تدریس سخنرانی
۶۶	مراحل اجرای روش تدریس سخنرانی
۶۸	پیشنهاداتی برای تقویت سخنرانی
۶۹	رهنمودها و مهارت های علمی در روش سخنرانی
۶۹	محاسن روش تدریس سخنرانی
۶۹	محدودیت روش تدریس سخنرانی
۷۰	روش تدریس قیاسی:
۷۰	روش تدریس آموزش مفاهیم و اصول:
۷۱	تعریف مفهوم و ویژگی های آن
۷۱	مراحل آموزش مفاهیم
۷۲	روش تدریس پیش سازمان دهنده
۷۲	روش تدریس یادسپاری:
۷۳	مفاهیم اساسی روش تدریس یاد سپاری
۷۴	روش تدریس کلامی:
۷۵	روش های تدریس فعال
۷۵	روش تدریس سقراطی:
۷۵	ویژگی های روش سقراطی

۷۶.....	محدودیت روش تدریس سقراطی.....
۷۶.....	روش تدریس پرسش و پاسخ.....
۷۷.....	انواع پرسش با توجه به منظور معلم و محتوا.....
۹۶.....	روش تدریس در گروه‌های کوچک.....
۹۷.....	روش تدریس استقرایی.....
۹۷.....	مراحل روش تدریس استقرایی.....
۹۸.....	مزایای روش تدریس استقرایی.....
۹۹.....	محدایت‌های روش تدریس استقرایی.....
۹۹.....	روش تدریس بازیهای آموزشی.....
۱۰۰.....	روش تدریس وانمود سازی یا شبیه سازی.....
۱۰۲.....	رهنمود و مهارت‌های عملی روش وانمود سازی.....
۱۰۳.....	محاسن روش تدریس وانمود سازی.....
۱۰۳.....	محدودیت روش تدریس وانمود سازی.....
۱۰۴.....	روش تدریس تلفیقی.....
۱۰۵.....	تعریف آموزش تلفیقی.....
۱۰۵.....	انواع مختلف تلفیقی موضوع‌های درسی.....
۱۰۵.....	ویژگی‌های آموزش تلفیقی.....
۱۰۶.....	روش تدریس گردش علمی fieldwork.....
۱۰۷.....	انواع گردش‌های علمی و فعالیت‌های تجربی.....
۱۰۸.....	توصیه‌های لازم در طرح ریزی گردش علمی.....
۱۰۹.....	رعایت نکات مهم در گردش‌های علمی.....
۱۰۹.....	معیارهای موفقیت در گردش علمی.....
۱۰۹.....	ارزشیابی گردش علمی.....
۱۱۱.....	مراحل اجرای روش تدریس ایفای نقش.....
۱۱۱.....	مرحله اول- انتخاب موضوع و تفهیم آن.....
۱۱۱.....	مرحله دوم- نوشتن فیلمنامه.....
۱۱۲.....	مرحله سوم- تعیین نقش‌ها.....
۱۱۲.....	مرحله چهارم- تهیه امکانات و تجهیزات.....
۱۱۲.....	مرحله پنجم- آمادگی و تمرین مقدماتی.....
۱۱۲.....	مرحله ششم- اجرا و دادن نمایش.....

۱۱۳	مرحله هفتم- ارزشیابی
۱۱۳	امتیازات روش ایفای نقش:
۱۱۳	شرکت کنندگان در روش ایفای نقش
۱۱۳	مزایای روش ایفای نقش
۱۱۴	محدودیت های روش ایفای نقش
۱۱۴	تدریس یادگیری در حد تسلط
۱۱۶	مفاهیم اساسی الگوی تدریس- یادگیری تسلط یاب
۱۱۶	مراحل اجرای روش تدریس یادگیری در حد تسلط
۱۱۸	الگوی حل مسئله (Problem-solving method)
۱۲۳	روش تدریس پروژه
۱۲۸	روش تدریس با تدریس فردی
۱۳۱	مراحل روش بحث همزی
۱۵۷	روش های تدریس عمر- تجربی
۱۵۷	روش تدریس آزمایشگاهی
۱۶۶	روش جدید آموزش علوم با تأکید بر روش های علمی دانش آموزان
۱۸۶	محدودیت های روش اکتشافی
۱۸۶	نتیجه گیری از مبانی نظری
۱۸۹	نظریه تربیتی پیشرفت گرایی
۱۹۰	نظریه یادگیری ساخت گرایی
۱۹۱	نظریه تربیتی بازسازی گرایی
۱۹۲	تحقیقات انجام شده در ایران
۲۰۱	نتیجه گیری از بررسی پیشینه تحقیق های انجام شده در ایران
۲۰۲	تحقیقات انجام شده در خارج کشور
۲۰۸	نتیجه گیری از بررسی پیشینه تحقیق ها در جهان
۲۰۹	نتیجه گیری از پیشینه تحقیق در ایران و جهان و مقایسه آن ها
۲۱۰	روش های مورد مطالعه
۲۱۰	روش تدریس ایفای نقش و مراحل آن:
۲۱۱	مراحل روش ایفای نقش:
۲۱۱	امتیازات روش ایفای نقش:

۲۱۳	روش تدریس پرسش و پاسخ و مراحل آن
۲۱۵	مراحل روش تدریس پرسش و پاسخ:

فصل سوم روش تحقیق

۲۱۸	مقدمه
۲۱۸	نوع تحقیق
۲۱۹	روش تحقیق
۲۱۹	جامه آماری
۲۲۰	نریه آاری
۲۲۰	رون نمونه گیری
۲۲۱	ابزار کرد آری داده
۲۲۱	روایی آزمون
۲۳۰	پایایی آزمون
۲۳۱	روش اجرای تحقیق
۲۳۲	طرح تحقیق
۲۳۲	روش های آماری تجزیه و تحلیل داده ها

فصل چهارم یافته های تحقیق و تجزیه و تحلیل آن ها

۲۳۶	مقدمه:
۲۳۷	یافته های توصیفی و استنباطی و تجزیه و تحلیل داده ها - مورد فرضیه های تحقیق
۲۳۸	یافته های توصیفی متغیرهای تحقیق

فصل پنجم بحث و نتیجه گیری

۲۶۲	نتیجه گیری
۲۶۸	محدودیت ها:
۲۶۹	پیشنهادها:
۲۷۱	منابع و مأخذ

چکیده:

این تحقیق تاثیر روش تدریس ایفای نقش را با روش تدریس پرسش و پاسخ در پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان پایه‌ی چهارم ابتدایی شهرستان امیدیه، در درس تعلیمات اجتماعی در سال تحصیلی ۱۳۹۳-۱۳۹۲ مورد بررسی قرار داده است. فرضیه‌های این تحقیق عبارتند از:

فرضیه اصلی:

بین میزان پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزانی که با روش تدریس ایفای نقش آموزش می‌بینند با دانش‌آموزانی که با روش تدریس پرسش و پاسخ آموزش می‌بینند، تفاوت معنی‌داری وجود دارد.

فرضیه‌های فرعی:

۱- بین میزان پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان قوی‌ای که با روش تدریس ایفای نقش آموزش می‌بینند با دانش‌آموزان قوی‌ای که با روش تدریس پرسش و پاسخ آموزش می‌بینند، تفاوت معنی‌داری وجود دارد.

۲- بین میزان پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان متوسطی که با روش تدریس ایفای نقش آموزش می‌بینند با دانش‌آموزان متوسطی که با روش تدریس پرسش و پاسخ آموزش می‌بینند، تفاوت معنی‌دار وجود دارد.

۳- بین میزان پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان ضعیف که با روش تدریس ایفای نقش آموزش می‌بینند با دانش‌آموزان ضعیفی که با روش تدریس پرسش و پاسخ آموزش می‌بینند، تفاوت معنی‌دار وجود دارد.

۴- روش تدریس ایفای نقش بر پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان قوی، متوسط و ضعیف تاثیر متفاوت دارد.

۵- روش تدریس پرسش و پاسخ بر پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان قوی، متوسط و ضعیف تاثیر متفاوت دارد.

این تحقیق از حیث هدف از نوع کاربردی و روش آن شبه آزمایشی است. طرح این تحقیق، طرح پیش آزمون - پس آزمون با گروه‌های ۱ و ۲ می‌باشد.

جامعه‌ی آماری این تحقیق متشکل از دانش‌آموزان پسر کلاس چهارم ابتدایی است که در سال تحصیلی ۱۳۹۳-۱۳۹۲ در مدارس ابتدایی شهرستان امیدیه مشغول به تحصیل بودند. روش نمونه‌گیری در این تحقیق، روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای دو مرحله‌ای است. به این ترتیب که، ابتدا از میان مدارس ابتدایی دو مدرسه به صورت تصادفی انتخاب شد، سپس از میان کلاسهای آن مدارس دو کلاس به صورت تصادفی انتخاب شد. یکی از کلاس‌ها به صورت تصادفی به گروه آزمایشی ۱ و کلاس دیگر به گروه آزمایشی ۲ اختصاص یافت، سپس پیش آزمون محقق ساخته‌ای روی هر دو گروه اجرا شد که شامل ۴۰ سوال ۴ گزینه‌ای بود. پایایی آزمون به وسیله‌ی ۵ نفر از معلمان متخصص تأیید شد. پایایی آزمون هم با روش آلفای کرونباخ محاسبه شد. که برابر با ۰/۷۹ بود که نشان دهنده‌ی این است که آزمون از پایایی قابل تبری برخوردار است، برای این که از ۰/۷ بیشتر است. گروه آزمایشی ۱ در معرض متغیر مستقل روش تدریس ایفای نقش و گروه آزمایشی ۲ در معرض متغیر مستقل روی تدریس پرسش و پاسخ قرار گرفت.

موضوع و محتوای ۲۰ جلسه تدریس برای هر دو روش، به وسیله‌ی محقق مورد مطالعه قرار گرفت و برای هر دو گروه ۴۰ طرح درس نوشته شد. پس از گرفتن مجوز برای انجام تحقیق، در طول دو ماه تدریس برای هر دو گروه اجرا شد.

برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار SPSS استفاده شد. روش‌های آماری توصیفی که در این تحقیق استفاده شده شامل: جدول توزیع فراوانی، نمودار چند ضلعی، میانگین و انحراف استاندارد می‌باشد برای تجزیه و تحلیل داده‌ها و تعیین معناداری اختلاف پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان دو گروه آزمایشی، از آزمون T مستقل استفاده شد.

نتایج نشان داد که بین میانگین نمرات پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزانی که با روش تدریس ایفای نقش آموزش دیده‌اند و دانش‌آموزانی که با روش تدریس پرسش و پاسخ

آموزش دیده‌اند، تفاوت معناداری وجود دارد، بنابراین فرضیه‌ی اصلی و فرضیه‌های فرعی تایید شدند. میانگین نمرات پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزانی که با روش تدریس ایفای نقش آموزش دیده بودند بیشتر از میانگین نمرات پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزانی بود که با روش تدریس پرسش و پاسخ آموزش دیده بودند. در رابطه با فرضیه‌های فرعی ۴ و ۵ میانگین نمرات پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان قوی، متوسط و ضعیف در هر دو روش متفاوت بود.

واژه‌های کلیدی: روش، تدریس، روش تدریس، روش تدریس ایفای نقش، روش تدریس پرسش و پاسخ، پیشرفت تحصیلی، درس تعلیمات اجتماعی.